

Manifest de la Nit de Sant Joan 2001

Bona nit. Tal vegada es pugui pensar que, al llarg d'aquests vint-i-nou anys, la Comissió Executiva de l'Institut d'Estudis Eivissencs ha estat excessivament rigorosa amb les anàlisis i plantejaments de la situació cultural, política, social i econòmica de les nostres illes. Enguany ens havíem fet el propòsit de llançar un missatge positiu i optimista al poble d'Eivissa i Formentera. Potser és que som poc imaginatius, però, altra vegada, topam amb la crua i tossuda realitat.

L'innegable benestar econòmic actual i certs avenços culturals són motius suficients per sentir-nos satisfets? Pot ser que ens sobrin sous, però que ens manquin tranquil·litat, seguretat, responsabilitat, respecte i sobretot, coneixement?

Passen anys i passen dècades i a les Pitiüses seguim comentem les mateixes errades, agreujam els problemes, obviem solucions urgents i necessàries. Encetam moltes coses i n'acabam poques. Alguns grups socials es preocupen d'aspectes parcials, cadascun segons li va en la història, però, en definitiva, tothom va a la seua. Ens manca un projecte comú! Una antiga dita ben eivissenca afirma que "entre poc i massa, la mesura passa". I digueu-nos si no hem passat ja de tota mida a ca nostra: ciment i formigó pertot arreu; cotxes a vessar; llum i fanals a betzef; milers i milers de turistes assedegats de trull, alcohol, discoteques i pastilles; gentades que ens arriben desitjoses de feina i habitatge; carreteres i més carreteres que travessen i esmicolen el territori de punta a punta... Ens hem convertit en l'illa dels prodigis bíblics i aquí s'acompleix el miracle dels pans i els peixos. Vegeu.

-Preciosos camps sembrats de monstruoses naus comercials.

-Corrals reconvertits ens luxoses mansions.

-Un racó d'extraordinària bellesa com es Botafoc, a punt de convertir-se en pretensions port de transatlàntics.

-Pujols de reconeguda fesomia (s'Illa Plana), desmuntats i convertits en caramull d'especulatiu apartaments.

-Camins de missa i de venda rebatiats en carreteres particulars.

-Cimerols de puig convertits en nefastos temples de la globalització.

-Llits de torrents envaïts per xalets i altres construccions.

I podríem seguir aquest rosari, que podria ser el de l'aurora. Sembla que l'àngel de la guarda eivissenc no vol saber res de naltros i, continuant amb el símbol bíblic, les plagues abunden:

-Necessitam aigua i plou fang.

-Necessitam tranquil·litat i aconseguim presses i remor.

-Necessitam treballadors i ens fan arribar multituds.

-Necessitam conservar la nostra llengua i ens trobam en risc real que desaparegui.

-Necessitam harmonia i ens arriba el col·lapse i la disbauxa.

-Necessitam equilibri territorial i arribam al desordre.

-Necessitam escoles i instituts, i els que manen no es posen d'acord.

Els eivissencs i formenterers aixecàrem d'eres i anàrem a rodar el món massa prest. Encara rodam. Els pallers han quedat sense un bri de palla i el gra no apareix per enlloc. Hem vestit molts de sants i n'hem desvetit molts altres. Ens trobam en època d'indecisions. I una cosa ha de ser ben clara: volem seguir sent eivissencs? Si no ho decidim ara, quan ho decidirem? Llengua, cultura, gent i territori han format fins ara els ba-r-rerons d'un quadrat que es va desfent a trossos. I estiguem ben segurs que les institucions, siguin del color polític que si-guin, no ens resoldran res per si mateixes. Són les nostres actuacions decidides les que hauran de redreçar moltes situacions.

Portam un ritme de creixement exagerat, un consum irracional dels recursos naturals i del territori, que afecta negativament la nostra qualitat de vida i ens hipoteca el futur.

Anar amb seny ha de ser el missatge que us adreci l'Institut d'Estudis Eivissencs en el manifest d'enguany. Anar amb seny en un país tan petit com el nostre, que viu actualment enormes canvis demogràfics, d'immigració residencial i laboral, ha de ser norma de conducta d'institucions –totes les institucions– i ciutadans –tots els ciutadans. Tots hem d'aportar exemples i mesures que l'amplitud dels problemes que patim requereixen. I si és just exigir que a les Pitiüses hi pugui viure tothom amb benestar i sense exclusions de cap tipus, també ha de ser just exigir que la convivència lingüística no es construeixi sobre la desigualtat i la injustícia. Els eivissencs hem de poder viure en eivissenc a Eivissa, a ca nostra. Hem de poder ser ciutadans normals en un país normal, parlant pertot i amb tots una llengua que ens és pròpia. I això cada vegada és més difícil. En tenim evidències diàries. La defensa de la llengua de cada país, de cada territori, és un acte de profunda responsabilitat democràtica. No hi pot haver democràcia autèntica sense respecte nacional. La paraula d'un poble, l'eivissenc i el formenterer, és la seua dignitat.

Així com s'exigeix una especial protecció per al gran patrimoni cultural i natural, també exigim un pla especialíssim de protecció de la nostra llengua, darrere la qual hi ha la vida del nostre poble. Haurem de fer moltes rogatives per salvar llengua, cultura i territori, haurem d'esmenar moltes conductes, esmerçar molts d'esforços i recursos. La voluntat decidida de la immensa majoria d'eivissencs i formenterers, siguin de les opcions polítiques, culturals i fins i tot nacionals que siguin, ho aconseguirà.

Els nou foguerons que cremarem avui s'enduguin mals averanys, la llum il·lumini de bell nou els senys i sant Joan ens renovi la fe il·lusionada de tots.

Molts anys i bons, principalment a Joans i Joanes!